

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

БРАНЧЭЛЬ

Ксенія Іванаўна

**АГІЯГРАФІЧНАЯ ПАЭМА Ў ЛАЦІНАМОЎНАЙ ЛІТАРАТУРЫ
БЕЛАРУСІ: ЖАНРАВА-МАСТАЦКІЯ АСАБЛІВАСЦІ**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар Ж.В. Некрашэвіч-
Кароткая

Мінск, 2020

РЭФЕРАТ

Бранчэль Ксенія Іванаўна

Агіяграфічная паэма ў лацінамоўнай літаратуры Беларусі: жанрава-мастацкія асаблівасці

Ключавыя словы: ЖЫЦЦЕ, ПАЭЗІЯ, АГІЯГРАФІЧНАЯ ПАЭМА, КАНОН, ЖАНР, ХРЫСЦІЯНСКАЕ ПАЗІЦЫЯНАВАННЕ.

Актуальнасць даследавання заключаецца ў тым, што ў беларускім літаратуразнаўстве жанр агіяграфічнай паэмы вывучаны недастаткова, многія аспекты не асветлены.

Аб’ект даследавання: агіяграфічныя паэмы эпохі Рэнэсансу - “Пра жыццё і подзвігі св.Гіяцынта” (1525) Мікалая Гусоўскага, “Песня пра святога забітага пантыфіка, або Станіслаў” (1547) Пятра Раізія, а таксама паэмы эпохі Барока “Эпас пра св.Казіміра” (1604) Яна Крайкоўскага і “Язафатыда, або Пра забойства Язафата Кунцэвіча, арцыбіскупа Полацкага, грэцкага набажэнства, забітага схізматыкамі ў Віцебску за [абарону] уніі і Святога рымскага апостальскага стальца, у трох кнігах” (1628) Язафата Ісаковіча.

Прадмет даследавання – жанрава-мастацкія асаблівасці агіяграфічных паэм у шматмоўнай літаратуры Беларусі XVI – XVII стст.

Мэта даследавання – вызначэнне жанрава-мастацкіх асаблівасцей агіяграфічных паэм у беларускай літаратуры XVI–XVII стст.

Задачы: вызначыць асноўныя мастацкія асаблівасці агіяграфічных паэм эпох Рэнэсансу і Барока; прасачыць, як мадыфікаваўся эпічны канон у агіяграфічных паэмах эпохі Барока; прааналізаваць спосабы мастацкага ўвасаблення ключавой для агіяграфічных паэм праблемы веры і вернасці хрысціянскаму абавязку; знайсці падабенствы і адрозненні паміж літаратурным канонам агіяграфічнай прозы і эпічным канонам агіяграфічнай паэмы.

Асноўнымі метадамі даследавання з’яўляюцца: герменеўтычны аналіз мастацкага тэксту, параўнальны метада, біяграфічны метада, гісторыка-культурны метада.

Дыпломная работа складаецца з уводзін, трох глаў асноўнай часткі, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры і дадатку.

Агульны аб’ём работы 61 старонка, выкарыстана 50 крыніц.

Практычная значнасць дыпломнай работы: матэрыялы даследавання ў далейшым могуць быць выкарыстаны для вывучэння помнікаў біяграфічнай прозы і эпічнай паэзіі ў шматмоўнай літаратуры Беларусі XVI–XVII стст., пры напісанні курсавых і дыпломных работ па беларускай літаратуры ў ВНУ, а таксама пры вывучэнні беларускай літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

РЕФЕРАТ

Бранчель Ксения Ивановна

Агиографическая поэма в латиноязычной литературе Беларуси: жанрово-художественные особенности

Ключевые слова: ЖИТИЕ, ПОЭЗИЯ, АГИОГРАФИЧЕСКАЯ ПОЭМА, КАНОН, ЖАНР, ХРИСТИАНСКОЕ ПОЗИЦИОНИРОВАНИЕ.

Актуальность исследования заключается в том, что в белорусском литературоведении жанр агиографической поэмы изучен недостаточно, многие аспекты не освещены.

Объект исследования: агиографические поэмы эпохи Ренессанса - “О жизни и подвигах св.Гиацинта” (1525) Николая Гусовского, “Песня о святом убитом понтифике, или Станислав” (1547) Петра Раизия, а также поэмы эпохи Барокко “Эпос о св.Казимире” (1604) Яна Крайковскога и “Язафатида, или Об убийстве Иософата Кунцевича, архиепископа Полоцкого, греческого богослужение, убитого схизматиками в Витебске за [защиту] унии и Святого римского апостольского стальяца, в трёх книгах” (1628) Иософата Исаковича.

Предмет исследования – жанрово-художественные особенности агиографических поэм в многоязычной литературе Беларуси XVI – XVII вв.

Цель исследования – определение жанрово-художественных особенностей агиографических поэм в белорусской литературе XVI–XVII вв.

Задачи: определить основные художественные особенности агиографических поэм эпох Ренессанса и Барокко; проследить, как модифицировался эпический канон в агиографических поэмах эпохи Барокко; проанализировать способы художественного воплощения ключевой для агиографических поэм проблемы веры и верности христианской обязанности; найти сходства и различия между литературным каноном агиографической прозы и эпическим каноном агиографической поэмы.

Основными методами исследования являются: герменевтический анализ художественного текста, сравнительный метод, биографический метод, историко-культурный метод.

Дипломная работа включает в себя введение, три главы основной части, заключение, список использованной литературы и приложение.

Общий объём работы 61 страница, использовано 50 источников.

Практическая значимость дипломной работы: материалы исследования в дальнейшем могут быть использованы для изучения памятников биографической прозы и эпической поэзии в многоязычной литературе Беларуси XVI–XVII вв., при написании курсовых и дипломных работ по белорусской литературе в ВУЗах, а также при изучении белорусской литературы в учреждениях общего среднего образования.

SUMMARY

Branchel Ksenia Ivanovna

Hagiographic poem in the Latin-language literature of Belarus: genres-artistic features

Keywords: LIFE, POETRY, HAGIOGRAPHIC POEM, CANON, GENRE, CHRISTIAN POSITIONING.

The relevance of the research is determined by the fact that many aspects of the hagiographic poem as a genre have not been studied in the Belarusian literature yet.

The object of the research: hagiographic poems of the Renaissance: “The life and exploits of St. Hyacinth” (1525) by Nikolai Gusovsky, “Song of the Holy Murdered Pontiff, or Stanislav” (1547) by Pyotr Raiziy, as well as poems of the Baroque era: “The Epic about St. Casimir” (1604) by Yan Kraikovski and “Yazafatida, or On the murder of Josaphat Kuntsevich, archbishop of Polotsk, of Greek church service, killed by schismatics in Vitebsk for [protecting] the Union and the Holy Roman Apostolic Church, in three books” (1628) by Josaphat Isakovich.

The subject of the research are genre and artistic features of the hagiographic poems in the multilingual Belarusian literature of the 16th–17th centuries.

The purpose of the research is to determine the genre and artistic features of the hagiographic poems in the multilingual Belarusian literature of the 16th–17th centuries.

Research objectives: to determine the main artistic features of hagiographic poems of the Renaissance and Baroque; to trace the changes of the epic canon in hagiographic poems of the Baroque; to analyze the ways of artistic representation of the key problem of hagiographic poems such as the problem of faith and fidelity to Christian duty; to outline the similarities and differences between the hagiographic prose and the epic canon of a hagiographic poem.

The main research methods are: comparative, biographical, historical and cultural as well as a hermeneutic analysis of a literary text.

The degree thesis consists of an introduction, 3 chapters, a conclusion, a list of references and 1 appendix.

The total volume is 61 pages, 50 sources.

Practical significance of the research: the materials can be used for studying the biographical prose and epic poetry in the multilingual Belarusian literature of the 16th–17th centuries, for writing term papers and dissertations on the Belarusian literature at universities, as well as for teaching the Belarusian literature at secondary schools.